

SYSTÉM JEN PRO NEJSILNĚJŠÍ JEDINCE: PŘÍBĚH DÍVKY, KTERÁ „NEZAPADÁ“

Emma začala mít problémy ve škole hned v první třídě. Paní učitelka od počátku říkala rodičům, že Emma je „jiná“, že nevydrží sedět, že potřebuje speciální přístup a jestli náhodou nebylo chybou ji do školy dát už teď. „Paní učitelka přímo před Emmou říkala věty, co tam to dítě dělá, a podobně,“ vzpomíná Jana, Emmina maminka.

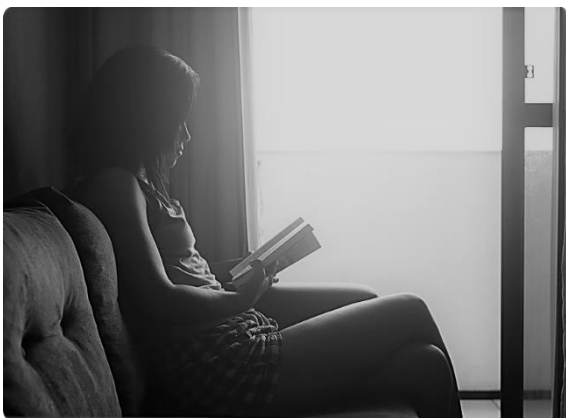
Ve školce žádné problémy nebyly, Emma byla hravá, zvědavá a rodiče neviděli důvod, proč by neměla nastoupit do školy v řádném termínu. Postupem času se však ukázalo, že hodiny jsou pro ni často nudné, nedokáže udržet pozornost, pokud ji téma nebaví, někdy dokonce usínala. Maminka Jana byla ve škole častěji než doma a snažila se situaci řešit. Většinou se dozvídala, že by prostě měla být na

Emmu přísnější a že když dokážou dávat pozor ostatní děti, měla by i Emma.

Problémy se postupně kupily, proto vzala Jana Emmu ke specialistům, kteří jí diagnostikovali ADHD a dyslexii. Ze školského poradenského zařízení (ŠPZ) dostala Ema podpůrná opatření 2. stupně, včetně individuálního vzdělávacího plánu a mnoho doporučení, jak s ní má škola ve výuce pracovat. Ta se týkala například potřeby pohybového uvolnění, větší tolerance při hodnocení, delšího časového úseku na práci, motivace, nehodnocení problematických úseků (čtení) a mnoho dalšího. V této fázi došlo na chvíli k uklidnění situace, škola si s rodinou za přítomnosti Emmy dohodla pravidla, která fungovala, a Emma začala ve škole lépe prospívat.

Proč nemůžeš být jako ostatní?

Ve třetí třídě ale došlo ke změně pedagoga a nastavená pravidla přestala platit. Častým argumentem školy bylo, že Emma je úplně zdravá, tak proč by pro ni měla platit jiná pravidla než pro ostatní, nebo by měla mít úlevy na úkor ostatních. Na doporučení ŠPZ nebyl brán zřetel a individuální plán, nebo dokonce sdílený asistent, který byl také součástí doporučení, prostě nebyli k dispozici.

Problémy se ještě výrazně zhoršily na 2. stupni. Na diagnózu nebo doporučení škola nebrala ohledy vůbec, naopak se Emma dočkala i vyčleňování ze třídy, například formou neustálého opakování před celou třídou, že je prostě „divná“, líná a nepracuje tak jako ostatní. Emmě přibývaly poznámky a bohužel se škola stala pro Emmu vězením, které prostě musí strpět. Do toho se navíc negativně promítla pandemie covidu-19, neboť pro dítě s větší potřebou pohybu a poruchou pozornosti byla kompletní online výuka naprosto nevhodná. U Emmy došlo ke zhoršení jak prospěchu, tak i psychického stavu. „Vlastně právě od doby covidu se u Emmy projevila deprese, protože byla pod velkým tlakem,“ komentuje Jana. V této době, přestože se rodiče snažili situaci se

školou řešit, škola opět doporučení ŠPZ nedodržovala. Situace se zlepšila po covidu až tím, že rodiče Emmě domluvili soukromé doučování. Došlo k paradoxní situaci, kdy se dívka ve škole velmi zlepšila, nicméně jenom díky tomu, že se vše naučila mimo školu. Ve škole samotné dál látce nerozuměla a bez soukromého doučování by neprospívala dál. Navíc v situaci, kdy např. nedostala potřebnou větší časovou dotaci při písemné práci, opět pohořela. „Látky je ve škole moc a nijak se neprocvičuje, není na to čas, proto Emma nemohla bez doučování fungovat,“ dodává maminka.

Je toto, co chceme?

Emma je momentálně v deváté třídě, dostala se na školu s uměleckým oborem, protože odmalička ráda kreslila, tvořila a vůbec se snažila umělecky zpracovávat svoje pocity. Velmi se těší do nového kolektivu a na nový začátek. Ve škole stříhá metr a snaží se prostě přežít poslední měsíce. Sama svoje pocity ze školy shrnuje takto: „Jsem učitelům úplně ukradená, zajímají se jen o známky, ale ne o mě jako o člověka.“

V patnácti letech se Emma potýká s psychickými problémy, bere antidepresiva a dochází na terapie. Emmina psycholožka se domnívá, že velkou měrou se na jejím psychickém stavu podílelo nepřijetí ve škole a neustálý boj, který tam musela svádět a obhajovat to, jaká je. Z tohoto důvodu také byla jména v tomto příběhu změněna.

Autor: Bára Kiliesová, Spolu, z. s.
(27. února 2023)

Článek vznikl v rámci projektu *Spolu – Podpora rovného přístupu ke vzdělávání*.

Projekt podpořila Nadace OSF v rámci programu Active Citizens Fund, jehož cílem je podpora občanské společnosti a posílení kapacit neziskových organizací. Program je financován z Fondů EHP a Norska.

| Nadace OSF

